

'Öncelik mevcut üretimi korumak olmalı'

Emre ESER

STANBUL Sanayi Odası (İSO) Meclisi'nin temmuz ayı olağan toplantısı, "**Sanayimizin** ve Üretim Hayatımızın Sorunlarının Çözümünde Çatı Örgütümüz **TOBB**'un Rolü, Önemi ve Beklentilerimiz" ana gündemi ile Odakule Fazıl Zübü Meclis Salonu'nda dün gerçekleştirildi.

Toplantının konğu **Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu** ydu. Ekonomide zor bir süreçten geçildiğini vurgulayan Hisarcıklıoğlu, "Anadolu'yu sürekli dolaşan, firma ve sektörleri devamlı dinleyen birisi olarak şunu görüyorum ki, özellikle KOBİ kredilerinde yaşanan daralma, zincirleme etkiyle ülkenin ve sektörlerin tamamına olumsuz yansıyor. Türkiye'nin önceliği mevcut üretim kapasitesini korumak olmalı. Ticari krediler aniden ve çok sert bir şekilde kesilmemeli. Reel sektörün finansmana erişim taleplerine toptan yaklaşımla olumsuz bakılmamalı" dedi.

VERGİ ARTMASIN TASARRUF YAPILSIN

Vergi sisteminde önemli bir reform ihtiyacı olduğunu vurgulayan Hisarcıklıoğlu, vergi düzenlemelerindeki değişikliklere ilişkin olarak şunları söyledi: "Gerçekten çok karmaşık bir vergi sistemimiz var. Üstelik her geçen yıl daha da karmaşık hale getiriyoruz. Suistimal eden az sayıda kötü örnek yüzünden, milyonlarca mükellefin hayatını daha da zorlaştırıyoruz. Bu da vergi uyumazlıklarını giderek artırıyor. Bu yaklaşımı değiştirmemiz lazım. Enflasyon muhasebesi uygulamasına ivedilikle geçilmelidir. Yüksek enerji fiyatlarının yanı sıra, bunların üzerindeki vergi ve benzeri kamusal eklentiler, üretim maliyetlerimizi ciddi şekilde artırmaktadır. Kamu maliyesi tarafında bütçe açığıyla mücadelede, sadece vergi artışına odaklanılmamalıdır. Harcamalar ve yatırımlar önceliklendirilmeli, kamuda ciddi bir tasarrufa gidilmelidir."

YAPILAN ZAMLAR BEKLENTİ ENFLASYONU OLUŞTURUYOR

TOPLANTIDA konuşan **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** da, "Ekonomimiz yeni ve kritik bir geçiş sürecinde. Görüyoruz ki ekonomimizdeki kaynak arayışlarımız yine klasik yöntemlerle çözülmeye çalışılıyor. Bu çerçevede akaryakıt, KDV ve ÖTV gibi vasıtalı vergilerle kapatılmaya çalışılan bütçe açığı, yapılan zamlar ne yazık ki toplumumuzu, bir "beklenti enflasyonu" içine sokmakta. Bu ortamda fiyat istikrarı oluşmuyor ve maliyetler hesaplanamıyor. Temel gerçekler enflasyonla mücadelenin başarıya ulaşmasını zora sokuyor. Bu noktada kamu kesiminin gelir yaratıcı önlemlerin yanı sıra geniş kapsamlı, acil bir tasarruf paketi açıklaması gerektiğini de düşünüyoruz" şeklinde konuştu.

NAKİT SIKINTISI VAR

Piyasalarda ciddi bir nakit sıkıntısının yaşandığına vurgu yapan Bahçivan, "Bu sıkıntı giderek artıyor. Ekonomimiz için ciddi bir tehdit olan durgunluk işaretini veriyor. Endişemiz odur ki enflasyonla durgunluğun iç içe savaştığı ve iç içe mücadele içerisinde olduğu bir dönem bir süre yaşayacağız. Reel sektörümüzün mutlaka üretime dönük, ihracata dönük ve yatırıma dönük özel finansman modelleriyle desteklenmesi en önemli gündem maddemiz olmalı" ifadelerini kullandı.

'Kapsamlı ve uzun vadeli program lazım'

İSTANBUL Sanayi Odası

Başkanı **Erdal Bahçivan**,

Türkiye'nin çok kısa aralıklarla ekonomik model değiştiren bir ülke görüntüsünden artık uzaklaşması gerektiğini kaydetti. Bahçivan, "Yeni OVP'de en büyük beklentimiz, işverenlerden işçiye toplumun tüm

kesimleriyle yapılacak olan istişarelerle enflasyonda kalıcı ve kesin çözümlerin oluşması. Öngörülebilirlik sorunlarını tekrar yaşamamak adına, tüm kesimlerin beklentilerini gözetip, kapsamlı, uzun vadeli ve kalıcı bir ekonomik programa olan ihtiyaç da sürüyor" dedi.

İş dünyası kapsayıcı yol haritası bekliyor

EKONOMİ SERVİSİ

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, iş dünyası için öngörülebilir ve güven ortamında bulunmanın önemini vurguladı. **Istanbul Sanayi Odası'nın (ISO) "Sanayimizin ve Üretim Hayatımızın Sorunlarının Çözümünde Çatı Örgütümüz TOBB'un Rolü, Önemi ve Beklentilerimiz"** ana gündemi ile gerçekleştirilen temmuz ayı olağan meclis toplantısında konuşan Hisarcıklıoğlu, şunları söyledi:

"İş planları yapmak, önümüzü görmek ve böylece güven içinde ilerlemek için kamu tarafından ekonomiye ilişkin orta ve uzun vadeli planların kamuoyuyla paylaşılması önemlidir. İşte bu kapsamda da geçen hafta, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz ile bir araya geldik. Ekonominin yol haritası niteliğindeki ve eylül ayında açıklanması beklenen OVP'ye dair önerilerimizi ilettik."

KDV vurgusu

KDV sisteminin özel sektör için bir finansman sorunu haline geldiğini belirten Hisarcıklıoğlu, "İndirilemeyen KDV'nin her yıl sonunda iadesi sağlanmalı, birikmiş-devreden KDV stokuna mahsup imkanı getirilmeli ve KDV iadesinde daha basit bir sisteme geçilerek iade süreçleri hızlandırılmalıdır. Gelir vergisi basamakları yeniden düzenlenmelidir. Enflasyon muhasebesi uygulamasına ivedilikle geçilmelidir" önerilerinde bulundu.

KOBİ payı sevindirdi

Piyasalarda giderek artan ciddi nakit ihtiyacının durgunluk işareti verdiğini ve enflasyonla durgunluğun iç içe savaştığı ve mücadele içerisinde olduğu bir döneme yol açacağını belirten Bahçıvan, bu dönemi reel sektörün en az yara ile atlattığı için özel finansman modelleriyle desteklenmesi gerektiğini söyledi. **ISO Başkanı**, bu kapsamda Merkez Bankası'nın açıkladığı seçici kredi ve miktarsal sıkılaştırma kararlarında ihracat ve yatırım kredilerine yönelik pozitif ayrımcılık yapılmasını ve reeskont kredilerinde KOBİ payının artırılacağını açıklanmasını sevindirdi bulduklarını dile getirdi.

Enflasyona kesin çözüm

ISO Yönetim Kurulu Başkan Erdal Bahçıvan da konuşmasında şunları kaydetti:

"Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz ile İstanbul'da istişare etme fırsatı bulduğumuz yeni OVP'de en büyük beklentimiz, işverenden işçiyeye toplumun tüm kesimleriyle yapılacak olan istişarelerle enflasyonda kalıcı ve kesin çözümlerin oluşması. Öngörülebilirlik sorunlarını tekrar yaşamamak adına, tüm kesimlerin beklentilerini gözeten, kapsamlı, uzun vadeli ve kalıcı bir ekonomik programa olan ihtiyaç da sürüyor."

REELSEKTÖR

"KOBİ kredilerindeki daralmaya dikkat edilmeli"

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu: Daralma, zincirleme etkiyle ülkenin ve sektörlerin tamamına olumsuz yansıyor/03

"Kredilerde daralma ülkenin tamamına olumsuz yansıyor"

İSO Meclis Toplantısı'nda ticari krediye erişimde yaşanan zorluklara dikkat çeken **TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkhoğlu**, "Özellikle KOBİ kredilerindeki daralma, zincirleme etkisiyle ülkenin ve sektörlerin tamamına olumsuz yansıyor" dedi.

YENER KARADENİZ/İSTANBUL

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclis'nin temmuz ayı olağan toplantısı, "Sanayimizin ve Üretim Hayatımızın Sorunlarının Çözümünde Çatı Örgütümüzün TOBB'un Rolü, Önemi ve Beklentilerimiz" ana gündemi ile gerçekleştirildi. **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**'ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıya, **TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkhoğlu** konuk olarak katıldı. Konuşmasında zorlu bir değişim döneminden geçildiğini söyleyen Hisarcıkhoğlu, bu dönemlerde reel sektör ile kamu idaresi arasında daha fazla diyalog ve iletişime ihtiyaç duyulduğunu belirtti. İş dünyasının öngörülebilirlik istediğine dikkat çeken Hisarcıkhoğlu, "İş dünyası geleceğe dair yol haritası bekler. İş planları yapmak, öntümüzü görmek ve böylece güven içinde ilerlemek için kamu tarafından ekonomiye ilişkin orta ve uzun vadeli planların kamuoyuyla paylaşılması önemlidir. İşte bu kapsamda da geçen hafta, Cumhurbaşkanı Yardımcımız Cevdet Yılmaz ile bir araya geldik. Ekonomimizin yol haritası niteliğindeki ve eylül ayında açıklanması beklenen Orta Vadeli Programa dair önerilerimizi ilettik" dedi.

"Üretim kapasitesi korunmalı"

Yeni ekonomi yönetiminin bu yönde hareket ederek, para politikasında başlatıldığı normalleşme adımlarını memnuniyetle karşıladıklarını dile getiren Hisarcıkhoğlu, "Anadolu'yu sürekli dolayan, firma ve sektörleri devamlı dinleyen birisi olarak şunu görüyorum ki; özellikle KOBİ kredilerinde yaşanan daralma, zincirleme etkisiyle ülkenin ve sektörlerin tamamına olumsuz yansıyor. Türkiye'nin birinci önceliği mevcut üretim kapasitesini korumak olmalı. Ticari krediler aniden ve çok sert bir şekilde kesilmemeli. Reel sektörün finansmana erişim taleplerine toptancı bir şekilde olumsuz bakılmamalı. Dün (önceki gün), bu kapsamda önemli bir gelişme yaşandı. Tüm bu sadeleştirme adımlarını olumlu karşılıyor ve devam etmesini temenni ediyoruz" diye konuştu.

Bir diğer reform ihtiyacının ise vergi sistemiyle ilgili olduğuna dikkat çeken Hisarcıkhoğlu, "Gerçekten çok karmaşık bir vergi sistemimiz var. Üstelik her geçen yıl daha da karmaşık hale getiriyor. Suiistimal eden az sayıda kötü örnek yüzünden, milyonlarca mükel-

■ Enflasyon ile durgunluğun iç içe girme riski var

Piyasalarda ciddi bir nakit ihtiyacının, giderek artan şekilde kendini göstermekte olduğunu anlatan Erdal Bahçivan, bunun da ekonomi için ciddi bir tehdit olan durgunluk işaretini vurgulayarak, "Endişemiz odur ki enflasyonla durgunluğun iç içe savaştığı ve iç içe mücadele içerisinde olduğu bir dönem bir süre yaşayacağız. Bu nedenle sanayimizin, üretimimizin bu dönemi sağlıklı ve en az yara alarak atlabilmesi için reel sektörümüzün mutlaka üretime dönük, ihracata dönük ve yatırıma dönük özel finansman modelleriyle desteklenmesi en önemli gündem maddemiz olmalıdır. Bu yönde atılan adımlar ve yapılan açıklamalar da var zaten ve bunu ümit var buluyoruz..." diye konuştu. Bu kapsamda Merkez Bankası'nın açıkladığı seçici kredi ve miktarsal sıkılaştırma kararlarında ihracat ve yatırım kredilerine yönelik pozitif ayrımcılık yapılması ve reeskont kredilerinde KOBİ payının arttırılmasının açıklanması sevindirici gelişmeler olduğunu söyleyen Bahçivan,

bundan sonraki dönem beklentilerini ise şöyle sıraladı: "Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası, yeterli idari ve finansal kapasiteye ulaştırmalı ve yatırım kredileri için ana kurum haline gelmelidir. Kredi Garanti Fonu'nun daha uzun vadeli ve nitelikli kredilere yönelik bir revizyona ihtiyacı var. Türk Eximbank'ın sermaye yapısı güçlendirilmelidir. Yıllar içinde oldukça karmaşık hale gelen vergi mevzuatında sadeleştirmeye ihtiyaç var. Vergi sistemi, üretim ekonomisini önceliklendiren, büyüme ve üretim dostu bir yapıyla yeniden kurgulanmalı. KDV uygulamasının köklü bir reformdan geçirilerek sanayiye ve üretime yük getirmeyecek bir sekke dönüştürülmeli. Kamu alacaklarının yeniden yapılandırılmasına yönelik düzenlemelerde şirketlerin geçmiş performansına dikkate alınmalı, ödemelerinin eksiksiz ve zamanında yapan mükelleflere ödüllendirici vergisel avantajlar sağlanmalıdır."

lefin hayatını daha da zorlaştırıyor. Bu da vergi uyumsuzluklarını giderek artırıyor. Bu yaklaşımı değiştirmemiz lazım. Ağlayanın malı gülene fayda etmez" dedi. Hisarcıkhoğlu, kamuda ciddi bir tasarrufu gidilmesi gerektiğine de dikkat çekti.

Yargı reformuna da ihtiyaç var

Son aylarda iş dünyasının en önemli gündem maddelerinden biri olan EYT düzenlemesiyle ilgili de konuşan Hisarcıkhoğlu, "1 milyon 750 bin çalışmamız emekli olacak. 300 milyar lira civarında kıdem tazminatı ödenmesi gerecek. Şirketlerimiz bu muazzam yükün altında ezilmelerine seyirci kalmamalıdır. Onların ayakta kalmalarını sağlayacak şekilde ve uygun şartlarla, KGF teminatlı kredi verilmelidir" diye konuştu.

Bir diğer reform gereken alanın yargı sistemi olduğunu söyleyen Hisarcıkhoğlu, "En basit dava 3-5 sene sürüyor. Bu da iş yapmayı zorlaştırıyor. Sistemi kötüye kullananlara avantaj sağlıyor. Yatırımcıyı korkutuyor. Hukuk güçlü

olursa, insanların birbirine, kurumlara ve sisteme olan güveni artar" dedi.

Alınan önlemler beklenti enflasyonuna yol açıyor

Türkiye'de ekonomi politikalarında yeni bir döneme geçişin hareketliliği ve sancularının yaşandığını belirten **İSO Başkanı Erdal Bahçivan** ise, gelinen noktada ekonominin direncinin artırılması gerektiğini söyledi. Bahçivan, "Görüyoruz ki ekonomimizdeki kaynak arayışlarımız yine klasik yöntemlerle çözülmeye çalışılıyor. Bu çerçevede akaryakıt, KDV ve ÖTV gibi vassıtalı vergilerle kapatılmaya çalışılan bütçe açığı, yapılan zamlar ne yazık ki toplumumuz, bir 'beklenti enflasyonu' içine sokmaktadır. Enflasyon beklentilerinin dizginlenmesi, fiyatlama davranışlarında normalleşmenin sağlanması, cari açık ve risk priminin azaltılarak lira üzerindeki baskının hafifletilmesi kritik hususlar haline geldi. Bu noktada kamu kesimi gelir yaratıcı önlemlerin yanı sıra geniş kapsamlı, acil bir tasarruf paketi açıklamalı" dedi.

Giyimde 2024 siparişleri de tehlikeye girdi

İhracatın lokomotif sektörlerinden hazır giyim ve tekstilde sıkıntı büyüyor. Avrupa pazarındaki durgunluk, 2024 siparişlerine yönelik endişeleri de artırdı

Artan maliyetlerin yanı sıra cari kur seviyesiyle rekabette zorlanan ve ihracatta kan kaybetmeye başlayan hazır giyim sektöründe, dış talebin bir süre daha zayıf seyretmesi bekleniyor. Sektör ihracatı, yılın ilk 6 ayında tutar bazında yüzde 7, miktar bazında da yüzde 15 düşüş kaydetti. Kaybın, yılın ikinci yarısında da sürece-

ği öngörülüyor. Son dönemde rakip ülkelere pazar kaptırdıklarını belirten sektör temsilcileri, 2024 yılı siparişlerinin de tehlikeye girdiğini bildiriyor. Diğer yandan, dev perakende gruplarının siparişlerini Türkiye'den diğer ülkelere kaydırmaya karar verdiği yönünde de bilgiler geliyor.

YENER KARADENİZ / 06

- **Ramazan Kaya/TGSD:** Kısa çalışma ödeneğine ihtiyacımız var. Aksi halde yola devam edemeyeceğiz.
- **Mustafa Balkuv/TRISAD:** 2024 siparişlerini kaçıırıyoruz. Birçok alıcımız, "Türkiye ile çalışmayacağız" diye geri döndü.
- **Şeref Fayat/TOBB Sek.Mec.:** 2024 yaz sezonu için endişeliyiz. Kur baskısı sürerse, rekabet edemez hale geleceğiz.

Hazır giyimde 2024 yılı siparişleri de tehlikede

YENER KARADENİZ/İSTANBUL

Geçen yılı 21,2 milyar dolar ihracat ile kapatan bu yıl ise gerileyen uluslararası talebe bağlı olarak söz konusu rakamda %10'a yakın düşüş beklenen hazır giyim ve konfeksiyon sektöründe 2024'te siparişleri de tehlikeye girdi. Önümüzdeki 1 yıl boyunca düşük talebin süreceğini dile getiren sektör temsilcileri, bu dönemde fiyat avantajı olan ülkelerin pasta küçülse de paylarını artırabileceğini belirtti. Bu noktada Türkiye'de yaşanan yüksek enflasyon ve kur düzeyini işaret eden reel sektör temsilcileri, enflasyon oranında artmayan kurun ihracatçıların yurtdışında fiyat tutturmasını zorlaştırdığını, bu nedenle alınmaya başlanan 2024 yılı siparişlerinin de tehlikeye girdiğini aktardı. Öte yandan alımın %5-20'sini Türkiye'den yapan İspanyol Inditex'in yüksek fiyatlar nedeni ile yılsonuna kadar Türkiye'deki siparişlerini başka bölgelere kaydırma kararı verdiği belirtiliyor.

"2024 için mal satamıyorum"

Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği (TGSD) Başkanı Ramazan Kaya, kurda meydana gelen artış avantajının asgari ücrette yaşanan artış ile sifirlanmışa dikkat çekti. Arkasından meydana gelen akaryakıt ve genel gider gibi artışların ihracatçıyı yeniden dezavantajlı duruma soktuğunu söyleyen Kaya, "2024 siparişlerini almaya başladık. Şu an Euro/TL kuru 30. Yılı başında asgari ücret yüzde 50 artacak diyelim. Pe ki kur 45 TL olacak mı, olmayacak. O zaman ben 2024 yılı için mal satamıyorum" dedi.

Türkiye Hazır giyim sektörü resmi verilere göre Nisan 2023 itibariyle 42 bin işletme ve 673 bin kişilik istihdam ile emekyoğun sektörlerin başında geliyor. Yıllık 20 milyar doları ihracat olmak üzere 50 milyar dolaran fazla hacme sahip olan sektör, Türkiye'nin en fazla ihracat yaptığı üçüncü sektördür. Son 3 aydır kapasite kullanım oranları gerileyen sektörde söz konusu oran haziran ayı itibarı ile 77,3'e kadar düştü. Önümüzdeki döneme yönelik gerçekleşmeler hakkında ipuçları veren **PMI endeksinde** de göstergeler çok iç açıcı değil. Mayıs'taki iyileşmenin ardından Haziran ayında giyim sektörünün faaliyeti koşullarında, son 5 ayda 4'üncü kez bozulma görüldü. Üretim ve yeni siparişler yeniden daralmaya geçti. **İSO PMI** anketinde takip edilen on sektör içerisinde yeni siparişlerin en belirgin yavaşladığı sektör giyim ürün-

2023 yılında gerileyen uluslararası talebe bağlı olarak, hazır giyim ihracatında bir önceki yıla göre yüzde 10'a yakın düşüş bekleniyor. Sektör temsilcileri, önümüzdeki 1 yıl boyunca düşük talebin süreceğini dile getirerek, enflasyon oranında artmayan döviz kurunun ihracatçıların yurtdışında fiyat tutturmasını zorlaştırdığını, bu nedenle 2024 yılı siparişlerinin de tehlikeye girdiğini aktardı.

10,750
MİLYAR DOLAR
2022 YILI HAZIR
GIYİM İHRACATI

%10
2023 YILINDA
ONGÖRÜLEN
İHRACAT
GERİLEMESİ

"GERİLEME 2024'TE DE DEVAM EDECEK"

The North Face'in AB'deki en büyük üreticisi olan Geleşim Tekstil'in Kurucularından Mustafa Akçay, 2023'te işlerin 2022'nin yüzde 30 gerisinde olduğunu, önümüzdeki yıla ilişkin göstergelerin de pek iç açıcı olmadığını kaydetti. Akçay, "Bunun birkaç nedeni var. Birincisi resesyona devam ediyor. Talep normale dönmedi ve dönmeye de vakit alacak. İkincisi kurun seviyesi. Üçüncüsü de Bangladeş gibi ülkelerin AB pazarına daha fazla yönelmesi. Bunlar pazar payımızı etkiliyor. 2024 yılı siparişlerinde de bunu görüyoruz. Biz de bu durumdan korunmak için farklı müşterilere yönelme gibi stratejileri uyguluyoruz ama ilk sinyaller 2024'te de gerilemenin devam edeceğini yönünde" dedi.

"SEKTÖRÜN ÜZERİNDE ÖLÜ TOPRAĞI VAR"

TOBB Hazır giyim ve Konfeksiyon Sektör Meclisi Başkanı Şeref Fayat, 2024 yılı için bu dönemlerde siparişlerin alınmaya başlandığını aktararak ancak hem uluslararası göstergeler hem de Türkiye'deki gelişmeler nedeni ile çok parlak bir dönem geçirilmediğini söyledi. Fayat, "AB PMI verileri çok iç açıcı değil. Kurda yaşanan artışın da avantajı ile 2024'ün özellikle bahar ayları yüklemelerinden sebezleniriz diye düşünürken, talebin yetersiz olduğunu görüyoruz. Çünkü ki işlerini kurlarda meydana

gelen baskı nedeni ile kaçırılmış. İşler rakiplere gitmişti. Şimdi 2024 yaz sezonu için de endişe taşıyorum. Genel olarak sektörün üzerinde ölü toprağı, bitkinlik var. Bizim sipariş anlamında toparlanmamız seneye baharı bulacak. Çünkü başta Almanya olmak üzere AB'nin resesyondan çıkması, toparlanması seneye baharda olacak. Bizde de yerel seçimlerin geçmesi, kur-faiz dengesinin oturması gerekiyor" dedi. Bu kapsamda Türkiye'nin rekabetçiliği konusunda ise Fayat, şu ifadeleri kullandı: "En büyük

pazarımız AB toparlandı, talep arttı diyelim. Bu aşamada da bizdeki kur ve enflasyon dengesi önem kazanıyor. Eğer kur enflasyon oranında artarsa talep toparlandığında, PMI verileri düzeldiğinde, rekabetçi olabileceğiz. Şimdi yeniden enflasyonun yükseldiği bir döneme giriyoruz. Bu sürecin sonunda kur artacak mı, yoksul baskılanmaya devam mı edecek? Bu baskı devam ederse rekabet edemez hale geleceğiz. Bu kapsamda Merkez Bankası'nın alacağı kararlar önemli."

leri oldu. İş yüklerindeki azalmaya bağlı olarak firmalar satın alma faaliyetlerini ve istihdamı azalttı.

Kg başına değer 16 dolar sınıma dayandı

Düşüş grafiği sektörün ilk yarı ihracat rakamlarına da yansıyor. Geçen yıl 10 milyar 795 milyon dolarlık ihracata imza atan sektörde söz konusu rakam bu yılın aynı döneminde yüzde 7'den fazla düşüş ile 10 milyar dolara geriledi. Miktar bazında düşüş çok daha yüksek seviyede gerçekleşti. Geçen yıl ilk yarıda 753 bin ton olan ihracat miktarı bu yıl yüzde 15 düşüş ile 635 bin tona düştü. Sektör ihracatında tek olumlu gelişme ise kg başına ihracatta gerçekleşen değer artışı oldu. Türkiye İhracatçılar Meclisi verilerine göre geçen yıl ilk yarıda kg başına 14,32 dolar olan değer, bu yıl 15,74 dolara yükseldi. Bunun en önemli sebeplerinden biri ise hem maliyetlerdeki artışın fiyatları yansımaları, hem de basic ürünlerin pazardan çekilmeye başlaması olarak değerlendiriliyor. Bu durum sektörün istihdamına da doğrudan etkiliyor. SGK verilerine göre geçen yıl nisan ayında 704 bin olan hazır giyim ve konfeksiyon

"INDITEX SİPARİŞLERİNİ TÜRKİYE'DEN KAYDIRIYOR"

AHKİB Başkanı Gürkan Tekin, İleriye dönük umutlu olmadıklarını söyledi. Seçim sonrası artan kurun pozitif bir gelişme olduğunu ancak sonrasında maliyetlerde hızlı bir artış meydana geldiğine işaret eden Tekin, "Asgari ücret yüzde 34 arttı. Enerji maliyetlerimiz arttı. Kurun da bu oranda artması lazım rekabet için. En büyük alıcılardan olan İspanyol Inditex yılsonuna kadar tüm siparişleri Türkiye'den kaydırmayı planlıyor. Fiyatlar yüksek geldiği için sipariş vermek istemiyorlar. Bu özellikle bizim Akdeniz Bölgesi'ndeki üreticileri çok negatif etkiliyor. Şu an yüzde 8-10 kayıp var ihracatta" dedi.

sektörü istihdam rakamı, bu yıl aynı dönemde 673 bine düştü. Tekstil sektörü ile birlikte bu kaybın temmuz ayı itibarı ile 150 bini aştığı dile getiriliyor. TGSD Başkanı Kaya, "Göstergeler pozitif değil. Emek yoğun

bir sektör olduğumuz için işçilerimiz ile baş başa kaldık. İşçilerimizin maliyetlerini sineye çekmek zorunda kalıyoruz. Bunun için de sermayeye, paraya ihtiyaç var. Buna ise çok yüksek maliyetlere rağmen ulaşamıyoruz. Konuyu Ticaret Bakanlığı Ömer Bolat ile görüşmemizde de dile getirdim. Sektöre yönelik kısa çalışma ödeneğini çıkarılması lazım. Aksi halde yola devam edemeyeceğiz" diye konuştu. Maliyetlerin artması nedeni ile artık pahalı bir ülke haline geldiğini vurgulayan Kaya, şöyle devam etti: "Pazar çeşitliliğini artırma, katma değerli ürünlere yönelmek için çalışmalar yapmalıyız. Adette geri gödeceğiz ama fiyatlarımızı arttıracacağız. Bu da değişim ve dönüşüm demek. Bu konuda da devlet kısa değil, 3-5-10 yıllık destekler teşvikler verilmeli. Yani sıra enflasyon ile kur dengesi istiyoruz."

Birçok firma önümüzdeki yıl göremeyecek

Türkiye Triko Sanayicileri Derneği (TRISAD) Başkanı Mustafa Balkuv, dünyadaki rakipleri ile fiyat farkının yüzde 60'a yükseldiğini söyledi. Bu nedenle kış siparişlerinin önemli bir kısmının kaçtığı

belirten Balkuv, "Yüzde 20'ye kadar olan fark yıllar süren ikili ilişkiler ve güven dolayısıyla tolere edilebiliyordu, ama bu fark nedeni ile 2024 siparişlerini kaçırıyoruz. Birçok müşteri 'bir daha Türkiye ile çalışmayacağız' diye geri döndü. Salgın döneminde 1,5 yıl çok iyi iş yaptık ama son 10 aydır her ay bir öncekinden daha kötüye gidiyor. Hem değer hem de ediletiliyoruz. Bu yıl yüzde 15 düşüşle kapatacağız. 2024'u kurtarma gayretindeyiz ama o da çok zor. Birçok firmamız 2024'ü bile göremeyeceğiz. Bu ülkenin en önemli kasları ihracat ve turizm. Özellikle tekstil ve hazır giyim ihracatçıları hep görmezden gelindi. Oysa bu iki sektör 10 yılda 300 milyar dolar döviz kazandırdı. Ülkemize. Triko olarak kg başına ihracatımız 25 doların üzerinde. Tüm bunların göz ardı edildiği yerde biz hala üretmenin sipariş almanın, ülkeye değer yaratmanın peşindeyiz. Bizi rant politikaları mahvetti. Önemli ölçüde kan kaybettik" dedi. Tüm bu gelişmeler nedeni ile birçok şirketin küçülmesi hesapları yaptığı dile getiren Balkuv, küçülmenin de maliyeti olduğuna dikkat çekerek, "Malesef bu maliyetler nedeni ile bunu bile yapamıyorlar" dedi.

İş dünyası: Bu yükü kaldıramayız

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisi'nin temmuz ayı olağan toplantısına konuk olan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıkloğlu, iş dünyasının karşılaştığı finansman sorununa dikkat çekerek, "Ticari krediler aniden

ve çok sert kesilmemeli" uyarısı yaptı. EYT düzenlemesiyle 1 milyon 750 bin kişinin emekliliğinin söz konusu olduğuna işaret eden Hisarcıkloğlu, "Bu dayakla-şık 300 milyar lira tazminat demek. Bizim buyükü kaldırmamız mümkün değil. KGF teminat-

lı uygun şartlarda kredi sağlanmalı" diye konuştu. İSO Başkanı Erdal Bahçivan ise kapsamlı ve uzun vadeli ekonomik program ihtiyacına dikkat çekti. Kaynak arayışlarında klasik çözümlere başvurulduğunu, akaryakıt, KDV ve ÖTV gibi vasıtalı vergi-

lerle kapatılmaya çalışılan bütçe açığının, yapılan zamlarla toplumu "beklenti enflasyonu" içine soktuğuna işaret eden Bahçivan, "Türkiye'nin çok kısa aralıklarla ekonomik model değiştiren bir ülke görüntüsünden uzaklaşması gerekiyor" dedi. **s13**

TOBB BAŞKANI RIFAT HISARCIKLOĞLU:

Ticari kredilerin aniden ve çok sert kesilmemesi gerek

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkloğu, finansman sorununa dikkat çekerek, "Ticari krediler aniden ve çok sert kesilmemeli" uyarısı yaptı. EYT'de 1,7 milyon kişinin emekliliğinin 300 milyar TL tazminat getirdiğini belirten Hisarcıkloğu, "Biz bu yükü kaldıramayız" dedi. **İSO Başkanı Erdal Bahçivan** da kapsamlı ekonomik program ihtiyacına vurgu yaptı.

İstanbul - DÜNYA

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisi'nin Temmuz ayı olağan toplantısına, **Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı** Rifat Hisarcıkloğu konuk oldu. **Sanayicilere** hitap eden **TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkloğu**, iş dünyasının karşılaştığı finansman sorununa dikkat çekerek, "Ticari krediler aniden ve çok sert kesilmemeli. Reel sektörün finansmana erişim taleplerine toptancı bir şekilde olumsuz bakılmamalı. Kredi piyasasına yeniden işlerlik kazandırılmamalı" çağrısında bulundu. EYT düzenlemesiyle birlikte 1 milyon 750 bin kişinin emekli olmasının söz konusu olduğuna işaret eden Hisarcıkloğu, "Bu da yaklaşık 300 milyar lira tazminat demek. Bizim bu yükü kaldıramayız mümkün değil. KGF teminatlı uygun şartlarda kredi sağlanmalı" diye konuştu.

Türk firmalarını CERN'den ihale alıyor

Konuşmasında milli gelir içinde **sanayinin** payının yüzde 27'ye geldiğini ve son 20 yılın en yüksek düzeyine ulaştığına işaret eden Hisarcıkloğu, "OSB sayısı, son 20 sene 191'den 393'e yükseldi. OSB'si olmayan ilimiz kalmadı. Yine imalat **sanayi** yıllık ihracatı 240 milyar doları aşarak rekor kırdı" dedi. Yüksek teknoloji yatırımlarını desteklemek üzere **TOBB ETÜ** bünyesinde Teknokent kurulacağına da işaret eden Hisarcıkloğu, "Türkiye'nin ilk kuantum bilgisayarına da bu laboratuvarında üretilecek" dedi. Türk firmaların, CERN'den ihaleler kazanmaya başladığına işaret eden Hisarcıkloğu, diğer taraftan Şikago'da kurdukları Ticaret Merkezi ile firmaların ABD pazarına girişini kolaylaştırdıklarını söyledi.

Uzun vadeli ekonomik program şart

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı **Erdal Bahçivan**, kapsamlı ve uzun vadeli ekonomik program ihtiyacına dikkat çekti. Kaynak arayışlarında klasik çözümlere başvurulduğunu, akaryakıt, KDV ve ÖTV gibi vasıtali vergilerle kapatılmaya çalışılan bütçe açığının, yapılan zamlarla toplumu "beklentilerle" içine soktuğuna işaret eden Bahçivan, "Cumhurbaşkanı Yardımcımız Sayın Cevdet Yılmaz ile İstanbul'da istişare etme fırsatını bulduğumuz yeni OVP'de, işverenden

işçi kesimine, **sanayiciden** akademisyenlere toplumun tüm kesimleriyle yapılacak istişarelerle enflasyonla ilgili kalıcı ve kesin çözümlerin oluşması en büyük beklentimiz. Zira, ekonomi politikalarında tutarlılık ve devamlılığın makro finansal istikrar açısından taşıdığı önem hepimizin malumu. Bu bağlamda Türkiye'nin çok kısa aralıklarla ekonomik model değiştiren bir ülke görüntüsünden de artık uzaklaşması gerekiyor" dedi.

loji yatırımlarını desteklemek üzere **TOBB ETÜ** bünyesinde Teknokent kurulacağına da işaret eden Hisarcıkloğu, "Türkiye'nin ilk kuantum bilgisayarına da bu laboratuvarında üretilecek" dedi. Türk firmaların, CERN'den ihaleler kazanmaya başladığına işaret eden Hisarcıkloğu, diğer taraftan Şikago'da kurdukları Ticaret Merkezi ile firmaların ABD pazarına girişini kolaylaştırdıklarını söyledi.

Togg'a Körfez'den talep var

Yerli otomobil Togg'un da gelecek yıl ihracatına başlanacağını söyleyen Hisarcık-

loğu, "Kimse ortaya çıkmazken, 5 babayı bir araya getirip yola çıktık. 60 yıllık yerli ve milli otomobil rüyamızı hayata geçirdik. Togg'da, üretimin 6 katından fazla talep geldi. Körfez'den, Türk Cumhuriyetleri'nden talep var. Önümüzdeki yıl Avrupa yollarında da görmeye başlayacağız" açıklaması yaptı.

Kredi sıkıntısını Şimşek ve Erkan'a ilettik

İş dünyasının öngörülebilirlik ve geleceğe dair yol haritası istediğini dile getiren Hisarcıkloğu, sözlerini şöyle sürdürdü: "İş planları yapmak, önümüzü görmek ve

böylece güven içinde ilerlemek önemlidir. Bu kapsamda, geçen hafta, Cumhurbaşkanı Yardımcımız Sayın Cevdet Yılmaz ile bir araya geldik. Ekonominin yol haritası niteliğindeki ve Eylül ayında açıklanması beklenen Orta Vadeli Programa dair önerilerimizi ilettik. Yeni ekonomi yönetiminin bu yönde hareket ederek, para politikasında başlattığı normalleşme adımlarını memnuniyetle karşıladık. Hem Sayın Mehmet Şimşek ve hem de Sayın Gaye Erkan'ı ziyaret ederek görüşlerimizi paylaştık. Başta KOBİ'lerimiz olmak üzere reel sektörün, son dönemde giderek artan kısıtlayıcı uygulamalardan olumsuz etkilendiklerini anlattık. Krediyeye erişimde büyük zorluklar yaşanmakta olduğunu söyledik."

Vergi sistemine de değinen Hisarcıkloğu, "Gerçekten çok karmaşık bir vergi sistemimiz var. KDV sistemimiz de maalesef özel sektör için bir finansman sorunu haline gelmiştir. Gelir vergisi barınmaları, geçmiş enflasyon dikkate alınarak yeniden düzenlenmelidir. Enflasyon muhasebesi uygulamasına ivedikle geçilmelidir. Yüksek enerji fiyatlarının yanı sıra bunların üzerindeki vergi ve benzeri kamusal eklentiler, üretim maliyetlerimizi ciddi şekilde artırmaktadır. Kamu maliyesi tarafında bütçe aç-

Yılda 10 milyon euro vize reddiyle çöpe gidiyor

Türkiye'de yaşanan vize sıkıntısına da değinen Hisarcıkloğu, "Cezayir ve Hindistan'dan sonra en çok vize reddi yaşanan ülke Türkiye. Yaklaşık 121 bin başvurumuz red edilmiştir. Bu da başvuruların yüzde 16'sına denk geliyor. Schengen vize başvuruları için bizden 1 yılda aldıkları paraya 62 milyon euro civarında. Bu da demektir ki, vize redlerinden dolayı yılda 10 milyon euro (300 milyon lira) çöpe gitmektedir" diye konuştu.

ıyla mücadelede, sadece vergi artışına odaklanılmamalıdır" önerisinde bulundu.

Gümrük Birliği'nin güçlenmesi gerektiğini, öte yandan karbon vergisinin de işletmelere yük getireceğini belirten Hisarcıkloğu, "AB'nin şu anki karbon vergisi kapsamındaki ithalatı 57 milyar euro. Burada en büyük pay yüzde 14,8 ile Türkiye'nin. 8 milyar euroluk ihracatımız karbon vergisi kapsamına giriyor ve bu kapsam zamanla daha genişleyecek. Bundan çok etkileneceğiz. Dolayısıyla İklim Değişikliği Kanunu yasalanmalı, Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) hızla kurulmalı" dedi.

İş dünyası, iktidardan öngörülebilir ve yatırım dostu politikalar talep ediyor

Uzun vadeli program şart

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisi'nin dünkü aylık toplantısı, hazırlıkları devam eden yeni orta vadeli program (OV) öncesi iş dünyasının temel taleplerinin konuşulduğu bir platform oldu.

“**Sanayimizin** ve Üretim Hayatımızın Sorunlarının Çözümünde Çatı Örgütümüz **TOBB**'un Rolü, Önemi ve Beklentilerimiz” ana gündemiyle yapılan toplantının açış konuşmasını yapan **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, ekonomide daha istikrarlı, öngörülebilir ve yatırım dostu bir iktisadi iklim için ilgili tüm kesimlerin elini taşın altına koyması gereken kritik bir geçiş dönemine girildiğine dikkat çekti. Bahçivan, “En büyük beklentimiz, işverenden işçiye toplumun tüm kesimleriyle yapılacak istişarelerle enflasyonda kalıcı ve kesin çözümlerin oluşması.

Öngörülebilirlik sorununu tekrar yaşamamak adına, beklentileri gözeten, kapsamlı, uzun vadeli ve kalıcı bir ekonomik programa olan ihtiyaç da sürüyor” dedi.

KOBİ'lere dikkat

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu da şu çağırıda bulundu: “İş planları yapmak, önümüzü görmek ve böylece güven içinde ilerlemek için kamu tarafından ekonomiye ilişkin orta ve uzun vadeli planların kamuoyuyla paylaşılması önemlidir.” Hisarcıklıoğlu ayrıca, KOBİ'lerin büyüyen kredi sorunlarına dikkat çekti. • **Ekonomi Servisi**

Sanayici: Vergiler üretim dostu olsun

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, 'Vergi sistemi üretim ekonomisini önceliklendiren, büyüme ve üretim ekonomisi dostu bir yaklaşımla yeniden kurgulanmalı.' dedi

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Meclis toplantısında konuşan Bahçivan, piyasada nakit ihtiyacının giderek arttığını, **sanayiciye** finansman desteği sunulmasını ve vergi mevzuatında sadeleştirmeye gidilmesini önerdi. **İSO** Meclis Başkanı **Ender Yılmaz** da Rusya'daki yatırım fırsatlarına dikkat çekti, "Hızlı olalım." diye konuştu. **6'da**

Pahalılık krizinde kadınlar tasarruf etti

ING Türkiye tarafından gerçekleştirilen Türkiye'nin Tasarruf Eğilimleri Araştırması'nın 2023 yılı ilk çeyrek sonuçlarına göre, tasarruf sahipliği oranı yüzde 19'a yükseldi. Tasarruf sahiplerinin oranındaki artış kadınlardan kaynaklandı, kadınlarda tasarruf sahipliği oranı 4,5 puan yükseldi. Tasarruf sahipleri içinde düzenli tasarruf yapanların oranı ise artış trendi göstererek yüzde 69'a ulaştı. Tasarrufu olanların tasarruf aracı tercihlerinde ise, yastık altı altın ve nakit yüzde 25 ile ilk sırada yer alırken, bireysel emeklilik fonlarının tercih edilme oranı yüzde 18'e yükseldi. ING Türkiye Bireysel Bankacılık Genel Müdür Yardımcısı Ozan Kırmızı, "Kadınlarda tasarruf sahipliği oranındaki artış önemli bir bulgu, bu oranın daha da yükselmesi genel tasarruf sahipliğine etkisi açısından önemli." dedi.

Yerel kalkınma için KOI modeli önerdi

KÖPRÜ, etoyol gibi büyük altyapı projelerinde kullanılan Kamu Özel Sektör İş Birliği (KOI) Modeli'nin, depreme dayanıklı dirençli şehirler, yerel hizmetler, akıllı şehirlik, çevre ve enerji projeleri, kırsal konutlar, yurtlar ve sosyal alanlar gibi üstyapı projeleri için de önemli bir yöntem olacağı bildirildi. Kamu Özel Sektör İş Birliği Araştırma Merkezi Başkanı Dr. Eytüp Vural Aydın, "KOI Modeli, hem kamu hem de özel sektörün sunduğu avantajlarla, dirençli ve akıllı şehirlerin inşasında özellikle yerel yönetimler için büyük fırsatlar sunuyor. GYODER Erişilebilir Konut Projesi bunun iyi kurgulanmış önemli örneklerinden biridir." dedi. KOI Modeli'nin sadece mega projeler için bir araç olmadığını ifade eden Aydın, modelin, uluslararası alanda etkin olarak üstyapı projelerinde de kullanıldığını söyledi. Dr. Aydın, geçen haziran ayında yapılan hukuki düzenleme ile belediyelerin de kullanıldığını söyledi. KOI modelini kullanabilmesine imkan sağlandığına dikkat çekti. Aydın, "Trabzon, Sakarya, İzmir, Samsun ve İstanbul'da belediyeler KOI Modeli ile projeler çalışıyor. 2024 yılı yerel düzeyde KOI projelerinin gelişmesi için çok önemli bir yıl olacak." diye konuştu.

Fuzul GYO için halka arz tamam

FUZUL GYO, 20-21 Temmuz tarihlerinde Halk Yatırım ve Integral Yatırım konsorsiyum liderliğinde gerçekleştirilen talep toplama sürecini tamamladı. Sabit fiyatla talep toplama yöntemi ile gerçekleştirilen halka arz, bireysel ve kurumsal yatırımcı kategorisinde yoğun ilgi gördü. Toplam 1 milyon 369 bin 622 yatırımcının talepte bulunduğu halka arzda bireysel yatırımcı talebi, 1 milyon 369 bin 504 oldu. Böylece Fuzul GYO, halka arz olan GYO şirketleri arasında en yüksek bireysel katılımı sayısına ulaşan GYO unvanının sahibi oldu. Şirketten yapılan açıklamaya göre, halka arz süreci 1 milyon 326 bin 874 yatırımcıyla tamamlandı. Fuzul GYO Yönetim Kurulu Üyesi Zeki Akbal, "Halka arızımıza yabancı bireysel yatırımcılardan planlanan tahsisat tutarının 3 katı, yabancı kurumsal yatırımcılardan ise yine planlanan tahsisat tutarının 4,3 katı talep geldi ve sonuçta şirketimizin 1 milyon 326 bin 874 yeni ortağı oldu." dedi.

Genç MUSIAD'dan genç ihracatçılara ödül

GENÇ MUSIAD tarafından düzenlenen "Altın Konteyner İhracat Ödülleri" töreni bu yıl 8 Ağustos'ta MUSIAD Genel Merkezi'nde düzenlenecek. Programda, 2022 rakamları baz alınarak genç ihracatçılara çeşitli kategorilerde ödüller takdim edileceği bildirildi. Genç MUSIAD Başkanı Cahit Ütemel, "Ödül başvuruları alırken herhangi bir MUSIAD üyelik şartı aramadık, genç tüm ihracatçılara kapılarımızı açtık." açıklaması yaptı.

TOBB BAŞKANI'NIN KATILDIĞI TOPLANTIDA SANAYİCİDEN MESAJ

Merkez Bankası'nın yatırım kredilerinin devam ettirilmesinin önemine değinen TOBB Başkanı, kamu maliyesi tarafında bütçe açığıyla mücadelede sadece vergi artışına odaklanılmamasını talep etti. Vergi mevzuatının üretim ekonomisi dostu olmasını isteyen ISO Başkanı da, vergi zamlarının toplumu beklenti enflasyonu içine soktuğunu söyledi

EKONOMİ SERVİSİ

TÜRKİYE Ocaklı ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, "Anadolü'yü sürekli dolayan, firma ve sektörleri devamlı dinleyen birisi olarak şunu görüyorum ki; özellikle KOBİ kredilerinde yaşanan daralma, zincirleme etkiyle ülkenin ve sektörlerin tamamına olumsuz yansıyor.

Buna dikkat edilmesi gerekiyor." dedi. Türkiye'nin önceliğinin mevcut üretim kapasitesini korumak olduğunu dikkat çeken Hisarcıklıoğlu, "Ticari krediler aniden ve çok sert bir şekilde kesilmeli. Reel sektörün finansmana erişim taleplerine toptancı bir şekilde olumsuz bakılmamalı." mesajı verdi.

'MUHASEBECİLER DE ŞAŞIRDI'

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclis toplantısına konuşmacı olarak katılan Hisarcıklıoğlu, geçen günlerde atılan adımlara değinerek, "Tüm bu sadeleştirme adımlarının olumlu karşılıyor ve devam etmesini temenni ediyoruz." diye konuştu. "Bir diğer reform ihtiyacı, vergi sistemine ilgilidir. Gerçekten çok karmaşık bir vergi sistemimiz var. Üstelik her geçen yıl daha da karmaşık hale getiriyoruz. Muhasebeciler de şaşırıyor." ifadelerini kullanan TOBB Başkanı, "Suistimal eden az sayıda kötü örnek yüzünden, milyonlarca mükellefin hayatını daha da zorlaştırıyoruz. Bu da vergi uyus-

VERGİDE ZAM DEĞİL REFORM TALEP ETTİLER

zamlarını giderek artırıyor. Bu yaklaşımı değiştirmemiz lazım. KDV sistemimiz de maalesef özel sektör için bir finansman sorunu haline gelmiştir. İndirilemeyen KOBİ'nin her yıl sonunda iadesi sağlanmalı, birikmiş-devreden KDV stokuna mahsup imkanı getirilmeli ve KDV iadesinde daha

basit bir sisteme geçilerek iade süreçleri hızlandırılmalıdır." mesajları verdi.

EYT MUAZZAM YÜK GETİRDİ

Kamu maliyesi tarafında bütçe açığıyla mücadelede sadece vergi artışına odaklanılmamasını isteyen ve yapılan düzen-

lemeler için etki analizinin şart olduğunu dile getiren Hisarcıklıoğlu, "Para politikasındaki normalleşmeyle birlikte kredi piyasasına yeniden işlerlik kazandırılmalı ve özellikle KOBİ'lere yönelik pozitif ayrımcılık getirilmelidir. EYT düzenlemesiyle yaklaşık 1 milyon 750 bin çalışmamız emekli olacak. 300 milyar lira civarında kıdem tazminatı ödenmesi gerekecek. Şirketlerimizin bu muazzam yükün altında ezilmelerine seyirci kalmamalıdır. Onların ayakta kalmalarını sağlayacak şekilde ve uygun şartlarla, KGF teminatlı kredi verilmelidir." dedi.

İSO Başkanı Erdal Bahçivan'ın konuşmasında dile getirdiği taleplere katıldığını da sık sık tekrarlayan TOBB Başkanı, uzun vadeli finansman konusunda, "Merkez Bankası'nın yatırım kredileri devam ettirilmeli, hatta teknoloji projeleri için kapasitesi artırılmalıdır. Zira cari açığımız azaltılmak, küresel tedarik zincirlerinden daha büyük bir pay almak için dev ölçekli kilit teknoloji yatırımlarına ihtiyaç var." görüşünü dile getirdi.

Rusya fırsatı kaçmasın!

İSO Meclis Başkanı **Endeş Yılmaz** açılış konuşmasında, nitelikli işgücündeki kayba dikkat etti. Rusya'ya yönelik yatırımların tehdit ve fırsatlar sunduğunu belirten Yılmaz, tehdit boyutu en olsa da fırsat anlamında hızlı olunması gerektiğini ve ikili ilişkilerin geliştirilebileceğini dile getirdi.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** da, vize sorunu konusunda acil rahatlama adımlarını atılması talep etti. Ekonomiyi yönetiminin son haftalarda attığı adımlara değinen Bahçivan, ekonomideki kaynak arayışında yine klasik yöntemlere başvurulduğuna dikkat çekti. Akaryakıt ve vergi zamlarının toplumu beklenti enflasyonu sürecine soktuğunu kaydeden Bahçivan'ın güncele yönelik mesajları şöyle oldu:

■ Çünkü bir taraftan kamu maliyesinde hak verdiğimiz çözümü birtakım konularla, kaynak arayışlarında birtakım evjergilere başvurulmasının ucu haliyle fiyat artışına ve enflasyona çıkmaktadır.

Döviz tarafındaki artış da bunu maalesef körükleyen bir başka gerçek.

■ Kamu kesiminin gelir yaratıcı önlemlerini yanı sıra geniş kapsamlı, acil bir tasarruf paketi açıklaması gerektiğini de düşünüyoruz.

■ Türkiye'nin çok kısa aralıklarla ekonomik model değiştiren bir ülke görüntüsünden de artık uzaklaşması gerektiğini bir kez daha vurgulamak istiyorum.

'NAKİT İHTİYACI ARTIYOR'

■ Alınacak olan tedbir paketlerinin parça parça değil, bir bütünlük içinde ele alınmasına yönelik hassasiyeti de burada özellikle vurgulamak istiyorum. Çünkü tedbir paketleri bir bütünlük içinde değil

de arka arkaya geldikçe, toplumda her gün yeni bir olumsuz beklenti ve tereddütler oluşuyor.

■ Piyasalarda ciddi bir nakit ihtiyacının, giderek artan şekilde kendini göstermekte olduğunu söylemek istiyorum. Bu da ekonomimizin için ciddi bir tehdit olan durgunluk işaretini veriyor. Endişemiz odur ki enflasyonla durgunluğun iç içe savastığı ve iç içe mücadele içerisinde olduğu bu dönemi bir süre yaşayacağız.

■ **Sanayimiz**, üretimimizin bu dönemi sağlıklı ve en az yara alarak atlatabilmesi için reel sektörümüzün mutlaka üretime dönük, ihracata dönük ve yatırım dönük özel finansman modelleriyle desteklenmesi en önemli gündem maddemiz olmalıdır.

■ Yıllar içinde oldukça karmaşık hale gelen vergi mevzuatında sadeleştirmeye ihtiyaç var. Bu çerçevede vergi sistemi, üretim ekonomisini önceliklendiren, büyüme ve üretim ekonomisi dostu bir yaklaşımla yeniden kurgulanmalıdır.

Hisarcıkloğlu: İş dünyası için öngörülebilirlik ve geleceğe dair yol haritası önemli

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, "Ekonominin yol haritası niteliğindeki ve Eylül ayında açıklanması beklenen OVP'ye dair önerilerimizi ilettik. Elbette **sanayimizin** ayakta kalması ve büyümeye devam etmesi için, makro ekonomide istikrarın ve güvenin sağlanması ön şarttır. Yeni ekonomi yönetiminin bu yönde hareket ederek, para politikasında başlattığı normalleşme adımlarını memnuniyetle karşıladık" dedi.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, "Ekonominin yol haritası niteliğindeki ve Eylül ayında açıklanması beklenen OVP'ye dair önerilerimizi ilettik. Elbette **sanayimizin** ayakta kalması ve büyümeye devam etmesi için, makro ekonomide istikrarın ve güvenin sağlanması ön şarttır. Yeni ekonomi yönetiminin bu yönde hareket ederek, para politikasında başlattığı normalleşme adımlarını memnuniyetle karşıladık" dedi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisi'nin Temmuz ayı olağan toplantısı, "Sanayimizin ve Üretim Hayatımızın Sorunlarının Çözümünde Çatı Örgütümüz **TOBB**'un Rolü, Önemi ve Beklentilerimiz" ana gündemi ile Odakule Fazıl Zübü Meclis Salonu'nda gerçekleştirildi. **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**'ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıya, **TOBB** Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu konuk olarak katılarak gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkloğlu, iş dünyası için her dönem olduğu gibi bu dönem de en önemli konunun öngörülebilirlik olduğunu belirterek, "İş planları yapmak, önümüzü görmek ve böylece güven içinde ilerlemek için kamu tarafından ekonomiye ilişkin orta ve uzun vadeli planların kamuoyuyla paylaşılması önemlidir. İşte bu kapsamda da geçen hafta, Cumhurbaşkanı Yardımcımız Cevdet Yılmaz ile bir araya geldik. Ekonominin yol haritası niteliğindeki ve Eylül ayında açıklanması beklenen OVP'ye dair önerilerimizi ilettik. Elbette **sanayimizin** ayakta kalması ve büyümeye devam etmesi için, makro ekonomide istikrarın ve güvenin sağlanması ön şarttır. Yeni ekonomi yönetiminin bu yönde hareket ederek, para politikasında başlattığı normalleşme adımlarını memnuniyetle karşıladık" dedi.

"TİCARİ KREDİLER ANİDEN

VE ÇOK SERT BİR ŞEKİLDE KESİLMEMELİ"

TOBB Başkanı Hisarcıkloğlu, sözlerine şu şekilde devam etti: "Anadolu'yu sürekli dolaşan, firma ve sektörleri devamlı dinleyen birisi olarak şunu görüyorum ki; özellikle KOBİ kredilerinde yaşanan daralma, zincirleme etkiyle ülkenin ve sektörlerin tamamına olumsuz yansıyor. Buna dikkat edilmesi gerekiyor. Türkiye'nin önceliği mevcut üretim kapasitesini korumak olmalı. Ticari krediler aniden ve çok sert bir şekilde kesilmemeli. Reel sektörün finansmana erişim taleplerine toptancı bir şekilde

olumsuz bakılmamalı. KDV sistemimiz de maalesef özel sektör için bir finansman sorunu haline gelmiştir. İndirilemeyen KDV'nin her yıl sonunda iadesi sağlanmalı, birikmiş-devreden KDV stokuna mahsup imkanı getirilmeli ve KDV iadesinde daha basit bir sisteme geçilerek iade süreçleri hızlandırılmalıdır. Gelir vergisi basamakları yeniden düzenlenmelidir. Enflasyon muhasebesi uygulamasına ivedilikle geçilmelidir."

"REESKONT KREDİLERİNDE KOBİ PAYININ ARTACAK OLMASI SEVİNDİRİCİ"

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal**

Bahçivan da açılış konuşmasında, ekonomide daha istikrarlı, öngörülebilir ve yatırıma dostu bir iktisadi iklim için ilgili tüm kesimlerin elini taşın altına koyması gereken kritik bir geçiş dönemine girildiğine dikkat çekti.

Piyasalarda giderek artan ciddi nakit ihtiyacının durgunluk işareti verdiğini ve enflasyonla durgunluğun iç içe savaştığı ve mücadele içerisinde olduğu bir döneme yol açacağını belirten Bahçivan, bu dönemi reel sektörün en az yara ile atlatması için özel finansman modelleriyle desteklenmesi gerektiğini söyledi. **İSO** Başkanı, bu kapsamda Merkez Banka-

sı'nın açıkladığı seçici kredi ve miktar-sıkılaştırma kararlarında ihracat ve yatırıma yönelik pozitif ayrımcılık yapılmasını ve reeskont kredilerinde KOBİ payının artırılacağını açıklanmasını sevindirici bulduklarını dile getirdi. Bahçivan "Yine Eximbank'ın ve yatırıma dönük kredilerin önünün açılmasına dair gerek Cumhurbaşkanı Yardımcımız Sayın Yılmaz gerekse Maliye Bakanımız Mehmet Şimşek'in açıklamaları da en azından bu zorlu dönemde üretim hayatımızın ve yatırımlarımızın sürdürülebilmesi konusunda bizim için en önemli umut kaynağıdır" dedi.İha